

เทศน์เช้า วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ วันนี้วันพระๆ พระเป็นผู้ประเสริฐๆ พระในหัวใจของเราก็ประเสริฐ ถ้าเรามีสติมีปัญญานะ แต่ถ้าเราขาดสติขาดปัญญา หัวใจของเรามันเหยียบย่ำ กิเลสมันเหยียบย่ำ หัวใจของเราให้มันทุกข์ให้มันยาก ถ้าให้มันทุกข์มันยาก เห็นไหม คนที่จนมุม คนที่จนมุมเสร็จแล้วเขาก็ทำลายตัวเขาเอง คนที่จนมุมกิเลสเขาไม่มีทางออกใจ

แต่เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ในเมื่อมีพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนเริ่มต้นอนุปปกัฏฐา ให้มีการเสียสละต่อกัน ให้มีการให้อภัยต่อกัน ให้สังคมนั้นมีจิตใจที่เป็นสาธารณะ ถ้าจิตใจเป็นสาธารณะ สังคมนั้นมันร่มเย็นเป็นสุขทั้งนั้นนะ นี่ถ้าสังคมร่มเย็นเป็นสุข

แต่ในสังคม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม ทอดธุระ ทอดธุระเพราะอะไร เพราะทอดธุระขึ้นมาแล้วมันจะสอนใครได้หนอ เพราะจิตใจของคนมันติดด้าน จิตใจของคนมันกระด้าง เพราะจิตใจของคนที่จะย้อนเข้าไปหาใจของตนมันหาได้ยาก เพราะมันหาได้ยากใจ มันมีแต่ส่งออกทั้งนั้นนะ

โดยธรรมชาติของพลังงานมันส่งออก โดยธรรมชาติของความคิดมันส่งออก โดยธรรมชาติของความรู้สึก ความรู้สึกนึกคิดมันส่งออก มันถึงมีความรู้สึกใจ

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศีล สมาธิ ปัญญา ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าเป็นสมาธิ สมาธิจิตตั้งมั่น จิตที่ไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆ ทั้งสิ้น การที่จิตไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆ ทั้งสิ้นคือจิตมันไม่ส่งออก ถ้าจิตมันไม่ส่งออก มันรู้โดยตัวของมันเอง

แต่ที่มันส่งออกๆ ว่างๆ ว่างๆ นี่ก็ส่งออกแล้ว ส่งออกมาความรู้สึกนึกคิด ส่งออกมาสู่ความว่างนี่ไง นี่ถ้าจิตมันส่งออก จิตมันส่งออกโดยธรรมชาติของมัน ส่งออกมา เห็นไหม

“मारเอย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้า เจ้าจะเกิดบนหัวใจของเราอีกไม่ได้เลย เจ้าจะเกิดบนหัวใจเราอีกไม่ได้เลย”

ไม่ได้เลยเพราะมันไม่ส่งออก มันไม่ส่งออกไปรับรู้สิ่งใดๆ ทั้งสิ้น มันเป็นอิสระในตัวของมันเอง

แต่ของเรามันส่งออก ส่งออก ส่งออก ว่างๆ ว่างๆ อีกต่างหากนะ ส่งออกยังว่าว่างอยู่นะ นี่ถ้ามันส่งออก คำว่า “ส่งออก” จิตส่งออกทั้งหมด จิตส่งออกทั้งหมด สิ่งที่ออกมา นี่กิเลส “เธอเกิดจากความดำริของเรา”

พอมันส่งออกกิเลสมันก็ตามมา กิเลส อวิชชา อวิชชามันอยู่ที่ผู้รู้ นั่น อวิชชาอยู่ที่สัมมาสมาธินั้น สัมมาสมาธินั้น

เวลาหลวงปู่มันท่านพูดไป กิเลสมันเกิดที่ไหน กิเลสมันเกิดจากที่ใด มันต้องมีที่เกิดทั้งนั้นนะ สู้ติจิตๆ ใจ สู้ติจิต จิตเดิมแท้ จิตเดิมแท้จิตที่ตั้งมั่นนั้นแหละ กิเลสมันเกิดตรงนั้นนะ สู้ติจิตเป็นพ่อแม่ของกิเลส เวลากิเลสที่มันออกมา ออกมารบกวนเรา ออกมาทำลายเรา ออกมาทำลายล้างในหัวใจของเรา ถ้าทำลายล้างในหัวใจของเรา

นี่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วไง ทอดธุระๆ ทอดธุระว่า คนที่มีอำนาจวาสนามีบารมีขนาดว่ามีสติปัญญาได้ขนาดนี้หาได้ยาก

แล้วที่ปากเปียกปากแฉะกันอยู่นี้โกหกมดเท็จทั้งนั้น ๙ ประโยค ๙ ประโยคที่ศึกษามาๆ ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอ็งรู้อะไร นั่นมันสงบของคนอื่นนะ

นี่สมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยนี้ไว้ วางธรรมวินัยนี้ไว้ให้เราศึกษา ศึกษาามาเพื่อประพฤติปฏิบัติ

ศึกษามาแล้วก็ไปกล่าวตู่ว่าเป็นความรู้ของเราๆ แล้วความรู้ของเรามันก็เจ้าเล่ห์ นี่ความรู้โดยกิเลสไง ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่กิเลสของเราไง มันเจ้าเล่ห์ แสลงอน มันพลิกมันแพลง มันพยายามอ้างอิงของมัน แล้วไม่มีอะไรเลย ไม่มีอะไรเลย นี่ไง พอไม่มีอะไรเลยมันก็เลยเกิดมารยาสาไทย ความมารยาสาไทย สิ่งที่มารยาสาไทย เห็นไหม

วันนี้วันพระๆ วันพระเราไปวัดไปวาจะไปจำศีลกันๆ เวลาขอศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ เวลาขอศีลแล้วเราก็อึดกังวลว่าจะประพฤติปฏิบัติได้หรือไม่ มีปัญหามากศีล ๕ ศีล ๕ ฆ่าสัตว์ตัดชีวิตก็ทำไม่ได้ โกหกมดเท็จก็ทำไม่ได้ อะไรก็ทำไม่ได้เลย ทำไม่ได้เพราะเราจะประกอบสัมมาอาชีวะ เราจะทำอาชีพของเรา ถ้าเรามีศีล ๕ แล้วเราทำอะไรไม่ได้เลยๆ นี่ไง ที่ว่ามันพลิกแพลง

เวลาที่มารยาสาไทย มันพลิกมันแพลงว่าเป็นสมบัติของมันๆ แล้วเวลาขอศีลเป็นสมบัติของเอ็งหรือเปล่า เอ็งขอกับพระเลย ขอกับพระ พระยื่นให้เลย มันยังจับต้องไม่ได้ ศีลอยู่ไหนมันยังไม่รู้จักว่าศีลมันเลย

ศีลอยู่ในตำรา ปาณาติปาตา อทินนา กาเม มุสา สุรา มันอยู่ในนุ่น สุราก็อยู่ในตู้ไถ่ เดี่ยวจะเปิดขวดเลย ไ้สุราในศีล ๕ ก็เรื่องหนึ่ง ไ้สุราในตู้ก็เรื่องหนึ่ง ไ้สุราที่เปิดฝานี้ก็เรื่องหนึ่ง ไ้สุราที่รินใส่จอกก็อีกเรื่องหนึ่ง นี่ไง เพราะมันไม่ใช่ของเราไง มันอยู่ข้างนอกไ้

เวลาพูดนี้อวดรู้ ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๒๒๗ พระพุทธศาสนา ศีล สมาธิ ปัญญา มีความรู้ท่วมหัว แต่ด้วยมารยาสาไทย ด้วยที่ไม่มีสิ่งใดตกถึงหัวใจของตนเลย เพราะไม่มีการกระทำ

นี่ไง วันพระๆ วันพระหัวใจที่ประเสริฐ ประเสริฐตรงไหน ประเสริฐที่เราเห็นคุณค่าของเรา ใจ เห็นคุณค่าการเกิดเป็นมนุษย์นี้ การเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ การเกิดเป็นมนุษย์มนุษย์มีสมอง มนุษย์มีกฎหมายคุ้มครอง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดเป็นมนุษย์ ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด

ในการเกิดของเรา เราได้เกิดเป็นมนุษย์แล้ว การเกิดเป็นมนุษย์มีคุณค่ามากมหาศาล แต่ทำอะไร

เกิดมาแล้วพ่อแม่ก็ฟุ่มเฟือย พ่อแม่ก็เลี้ยงดูมาทั้งนั้นนะ สัตว์บางชนิดพอเกิดแล้วมันโตได้เอง หากินทันทีเลย เกิดแล้วมันรักษาตัวมันได้เลย มนุษย์ พ่อแม่ไม่เลี้ยงตายหมดทั้งนั้นนะ ทารกมันช่วยตัวเองไม่ได้หรอก หิวก็กิน ร้อนก็อาบน้ำ ก็กินขี้ไ้ นอนจมขี้ฉี่เยี่ยวอยู่นั่นนะ

หิวก็กิน ร้อนก็อาบน้ำ คนนี้มีคุณธรรมๆ

ไฉนมันเป็นเรื่องสัจจะเรื่องความจริงของคนที่เรามีคุณธรรมในใจของเขาเนาะ ถ้าคนที่มีคุณธรรมในใจของเขา สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นเรื่องธรรมดาทั้งนั้นเนาะ นี่เป็นเรื่องธรรมดา พระก็พระ ธรรมดา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านเป็นพระติดดิน พระธรรมดา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายิ่งธรรมดาเลย เป็นธรรมดาไม่ธรรมดาเปล่านะ สิ่งที่พุทธกิจ & สิ่งที่ว่าชีวิตเป็นแบบอย่าง เป็นแบบอย่างให้ลูกศิษย์ลูกหาได้อ้างอิง มันชีวิตติดดินทั้งนั้นเนาะ

ไฉ่พวกเราไถ่มีหงอนทั้งนั้นเนาะ มาติดกิเลสเข้าไปในหัวใจ มีความอหังการ ความยิ่งใหญ่ ยิ่งใหญ่โดยอะไร ใครยิ่งใหญ่ ตายหมด ไม่มีใครเหลือเลย

แต่ถ้าคนมีคุณธรรมในหัวใจเนาะ สิ่งที่ว่าเราเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ๆ มนุษย์มีคุณค่ามาก มีคุณค่ามากที่สุดที่ปัญญา ที่สติปัญญาขึ้นมา

คนที่แสวงหา คนเราอยากมีปัญหาหลายๆ เด็กๆ ถ้าเรียนไม่ได้ ให้มันนั่งสมาธิ เดี่ยวสมองมันจะดีมาก เดี่ยวมันจะอ่านหนังสือเข้าใจของมัน แค่นั่งเฉยๆ นี่แหละให้มันสงบระงับเข้ามา ให้สงบระงับเข้ามา แล้วพอมันมีสติปัญญามันเข้าใจของมันแล้วเนาะ จิตใจมันผ่อนคลายแล้วไปอ่านหนังสือมันไปคิดสิ่งใดมันทำได้ทั้งนั้นเนาะ

แต่ที่มันวิตกกังวล มันซีกั๊ว มันระแวง มันมีความขบขันในหัวใจ หนังสือหอบไว้เต็มเลยละ อ่านหมดเล่มเลยละ ไม่รู้เรื่อง มันอ่านผ่านๆ ไปอย่างนั้นเนาะ อ่านให้มันจบเท่านั้นเนาะ แล้วไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันไถ่

แต่ถ้าเราหายใจเข้าลึกๆ หายใจออกลึกๆ ผีกัดมัน พอผีกัดมันขึ้นมา สิ่งต่างๆ ปล่อยว้าง ไม่ต้องซีเรียส ไม่ต้องไปเคร่งเครียดกับมัน

สมอง สมองเด็กๆ สมองที่มันกำลังเติบโตอย่างนี้มันอ่านแล้วมันเข้าใจทั้งนั้นเนาะ ยิ่งมันซึมซับข้อมูล ไฉ่โฮ! จะฉลาดมากเลยละ มันจะเป็นเด็กที่ดีหมดเลย แต่ไม่อย่างนั้นเนาะ มาถึงต้องให้รู้ๆ ต้องบังคับมันเนาะ เครียดไปหมดเลย

ไม่เป็นไร ตามสบาย ตามสบายนะ ทำให้เราดีงาม โอกาสของมันที่มันจะได้ประโยชน์กับมัน แล้วมันซึมมันซับของมันนะ ให้ครอบครัวของเราให้มันมีความอบอุ่น ให้ครอบครัวของเรา ร่วมเย็นเป็นสุข

ความร่วมเย็นเป็นสุขมันก็เรื่องสัจจะนะ เรื่องเวรเรื่องกรรม กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน พอเราเกิดขึ้นมาแล้วมันก็มีการขาดตกบกพร่องอยู่บ้าง มันก็มีอุปสรรคในชีวิตเป็นเรื่องธรรมดา

ถ้าเป็นเรื่องธรรมดา ถ้าเราสามารถแก้ไขได้ เราสามารถมีสตินะ อย่าใช้อารมณ์ อย่าใช้อารมณ์ ใช้ด้วยเหตุด้วยผล ถ้าใช้ด้วยเหตุด้วยผลนะ ถ้ามันมีสิ่งใดเป็นประโยชน์ขึ้นมามันก็เป็นประโยชน์ ถ้าสิ่งใดไม่เป็นประโยชน์ก็กรรมของสัตว์ๆ นะ สัตว์มันไม่รับฟังเหตุฟังผลหรอก สัตว์มันใช้สัญชาตญาณของมัน สัญชาตญาณของมันเท่านั้น แล้วเรื่อก็องเอาแต่ตามความพอใจของมัน นี่ไง สิ่งนี้มันก็เป็นเวรเป็นกรรม กรรมของสัตว์ๆ

ถ้าเป็นกรรมของสัตว์ เราพยายามทำดีขนาดไหนแล้วมันดีขึ้นไม่ได้ นั่นก็กรรมของสัตว์ ต้องปล่อยให้สัตว์เป็นไปตามนั้น แล้วนี่ไงที่บอกว่าพรหมวิหาร ๔ ใ้ อุเบกขา ใ้ คำว่า “อุเบกขา” อุเบกขาเราทำเต็มที่ของเราแล้วนะ เราชวนชวามีการกระทำนะ เจ็บช้ำน้ำใจ กลืนเลือดขนาดไหนก็อดทนๆ อดทนจนถึงที่สุดแล้วก็ต้องปล่อยเขาไปตามเวรตามกรรม

นี่ไง อุเบกขา ไม่ทุกข์ไม่ยากแล้ว เพราะได้ทำมาพอแรงแล้ว ได้อดทนอดกลั้น เจ็บช้ำน้ำใจขนาดไหนก็เก็บไว้ กลืนเลือดขนาดไหนก็ฝืนไว้ในใจ ถึงที่สุดแล้วต้องปล่อยไปตามกรรม ปล่อยเขาไปตามกรรม กรรมของสัตว์ อุเบกขา

อุเบกขาเพราะเราทำแล้ว เราทำเต็มที่แล้ว เราพยายามชวนชวามีเต็มที่แล้ว แต่กรรมของสัตว์ๆ เขาเป็นเช่นนั้นเอง มันเป็นอย่างนั้นเอง เขาเป็นอย่างนั้นนะ เพราะอะไร เพราะเขาทำกรรมของเขา มา กรรมปิดหูปิดตาให้มาเป็นเช่นนั้น เพราะกรรมของเขา แล้วเรามีสิ่งใดที่จะไปบอกให้กรรมนั้นพลิกแพลงได้

เว้นไว้แต่ ที่ว่าการแก้กรรมๆ การแก้กรรมคือนั่งลง หลับตา หายใจเข้านึกพุท หายใจออก นึกโอ มรรคญาณ อริยสัจ นี่ที่แก้ไขได้ ถ้าแก้ไขได้ ดุสิต พระโมคคัลลานะ อัครสาวกเบื้องซ้ายมี

ฤทธิ์ขนาดนั้น โจรจะมาฆ่า เหาะหนีไปสองหน หนที่สาม นี่มันเป็นเพราะอะไร เพราะเป็นกรรมเก่าของเรา

เหาะหนีก็ได้ มีฤทธิ์มีเดชก็ได้ ถ้าเป็นหนังจีนนะ เฟ่งจนเขาสมองแตกก็ได้ โจรเข้ามาทำให้โจรตายก็ได้ถ้าจะทำ แต่ไม่ทำ นั่งให้เขาทุบจนตาย

นี่ไง กรรมต้องเป็นเช่นนั้น นี่เศษกรรมนะ แล้วใครจะไปแก้ไขได้ แต่พระโมคคัลลานะมีอำนาจวาสนาได้สร้างบุญญานุการมามาก ได้สร้างบุญญานุการมา อดีตชาติก่อนหน้านั้นได้เคยฆ่าแม่ของตนไว้ด้วยความหลงผิด แล้วก็ตกรอกเวจี พ้นจากรอกเวจีขึ้นมาได้สร้างบุญกุศลมา

สร้างบุญกุศลมา จนไปเห็นพระปัจเจกพุทธเจ้า แล้วเห็นอัครสาวก ก็ปรารถนาพร้อมกับพระสารีบุตรว่าพยายามอธิษฐานตั้งเจตนาว่าจะเป็นอัครสาวกในอนาคตกาล แล้วก็ได้สร้างบุญกุศลมา ได้สร้างบุญกุศลมาจนบุญกุศลเต็ม จะได้มาเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาจะมาบวชเฝ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ไง จะมาบวช องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่แล้ว “นั่นนะอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวาเรามาแล้ว”

อัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา นี่คือการสร้างบุญกุศลมามากมายมหาศาลขนาดนั้น ไซ้ไหม นี่เวลาสร้างสิ่งดีงามมาก็สร้างมามาก ไฉ่เศษบุญเศษกรรมที่ว่าเชื่อเมียของตัวเองไปตีแม่ฆ่าแม่นั้นก็อีกเรื่องหนึ่ง กรรมก็คือกรรมไง

กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน เวลากรรมมันเป็นกรรมอย่างนั้นแล้ว เราช่วยเต็มที่แล้ว ถึงเวลาก็อุเบกขาไป พรหมวิหาร ๔ ถ้าไม่พรหมวิหาร ๔ ทำอะไร จะเหนือกรรมหรือ จะเหนืออะไรขึ้นมาให้ได้...ไม่ได้ เหนือไม่ได้

แต่ถ้ามันจะเหนือได้ เหนือได้ เปิดหูเปิดตาเขา แล้วเขามีสติมีปัญญา เขาแก้ไขของเขา ถ้าเขาแก้ไขของเขา นี่แก้กรรมๆ เขาแก้กันอย่างนี้ เวลาแก้กรรมขึ้นมา ด้วยสติด้วยปัญญาของเรา แก้ไขของเรา

ร่างกายนี้มันก็เป็นไตรลักษณ์ จิตใจนี้ก็เป็นไตรลักษณ์ สรรพสิ่งนี้มันไม่คงที่ทั้งนั้นนะ มัน
เป็นอนิจจัง มันต้องย่อยสลายไป อายุขัยเราก็เท่านี้ มันต้องตายไปข้างหน้าทั้งนั้น เรายังมามีดี
มัว ยังจะมากอบโกยอยู่ ยังจะมายึดมันถือมันอยู่ มันเป็นไปไม่ได้

ถ้าเป็นไปไม่ได้ เวลากรรมมันให้ผลมันจะทุกข์มันจะยากมันจะเจ็บช้ำน้ำใจอย่างไรก็แค่
ชั่วคราวๆๆ พอมันชั่วคราวๆ นี่กรรมมันให้ผล พอมันเข้าใจแล้วมันก็ปล่อย เออ! สิ่งใดเกิดขึ้น ยึด
รับเลย พระโมคคัลลานะนั่งให้เขาทุบเลย พอใจไปแล้ว รวบรวมร่างกายนี้ไปลาองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า เหาะกลับมาที่เดิม คลายฤทธิ์ออก เละอย่างเดิมนั้นนะ

นี่เง จิตยังมีกำลังสามารถที่จะรวบรวมร่างกายนี้กลับมาให้เป็นปกติได้ด้วยฤทธิ์ นี่มีฤทธิ์
ขนาดนั้นนะ ฤทธิ์นี้ทำอะไรก็ได้

แต่การกระทำอย่างนั้น เราย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร มันเป็นการจองเวรจองกรรมกัน
ต่อไปเง เขาได้ทำลายของเขาแล้ว เวลาเขาด้วยความภูมิใจ นักเลงหัวไม้เขาก็ไปนั่งดื่มสุรากัน
แหลม! ไปคุยไม้กันว่าได้ทุบพระตายไปองค์หนึ่ง จนชาวบ้านแถวนั้นเขาทนไม่ได้ เขาก็ทุบไอ้พวก
โจรนี้ตายเหมือนกัน

นี่เง เวลากรรมมันให้ผล เขาก็ไปโดนคนอื่นทำร้ายต่อไป แต่พระโมคคัลลานะไม่ไปกล่าว
หากรรมนั้นเป็นของเรา ให้เอากรรมนั้นเป็นของชาวบ้านที่เขาเห็นพวกนี้เขากินสุรา เขาไปฉลอง
เวลาทุบพระโมคคัลลานะแล้วเขาก็ไปฉลองกันว่าได้ไปคุยไม้ เหมือนนักเลง ทำอะไรเสร็จแล้วก็
มาคุยไม้กัน พอชาวบ้านเขาเห็นเขาทนไม่ได้ เขาทุบตายหมดเลย

เห็นไหม ไม่ต้องทำ กรรมมันให้ผล กรรมที่การกระทำนั้นนะ ทำเสร็จแล้วไปชื่นชม
ผลงานของตนให้คนอื่นเขาได้ยิน คนอื่นเขาไม่ได้ดูว่าเป็นผลงาน คนอื่นเขาดูว่าเป็นผลชั่วช้า
เป็นการทำลายสมณะ เป็นการทำลายผู้ทรงศีล

เขาทรงศีลทรงธรรม เขาเป็นผู้ที่วางแล้ว เขาไม่มีอาวุธ เขาไม่มีการโต้แย้ง เขาไม่มีสิ่งใด
เก็บไว้เป็นความอยากได้มักมากอยากดีในใจของเขา เขาได้วางหมดแล้ว เอ็งไปทำลายเขาได้
อย่างไร เอ็งไปทุบตีเขาได้อย่างไร

แต่เพราะการทบทวนนั้น เพราะเขาได้การจ้างวานมาจากนักบวชนอกศาสนา เขาเห็นแก่เงินเห็นแก่ทองเห็นแก่ผลประโยชน์ของเขา แต่เขาไม่เห็นว่าเป็นผู้ที่สะอาดบริสุทธิ์ ผู้ที่มีอำนาจวาสนาได้เป็นมือไม้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่สร้างการเผยแผ่ธรรมมา ได้เป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายเบื้องขวาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้สร้างบุญกุศลมา ได้สร้างอาณาจักรพระพุทธศาสนามามากมายขนาดไหน เติ้งไปทำลายเขาได้อย่างไร

แต่ทำลายเพราะเห็นแก่เงิน เห็นแก่ลาภสักการะ แต่เขาก็ต้องสิ้นของเขาไป นี่พูดถึงว่ามันไม่เห็นจริงในตัวของมัน เห็นแต่ผลประโยชน์ภายนอก

แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม้แต่เป็นสมาธิ ไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆ ทั้งสิ้น ไม่ส่งออก นั่นเป็นสัมมาสมาธิ แต่ถ้าเป็นสัจจะความจริงมีมรรคมีผลขึ้นมา มันจะชำระล้างในใจของเขา ถึงเป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันติปฏิญญาไปกับใจดวงนั้น ใจดวงนั้นก็คือใจของเรา

ใจดวงนั้น เห็นไหม เพราะใจเราทุกข์เรายาก ใจของเราถ้าเรามีสติรักษาของเรา เราจะแก้ไขของเรา นี่คือนิยามของพระพุทธศาสนา ถ้าประพฤติปฏิบัติได้สัจจะความจริงแล้ว ถ้าในใจนั้นมีคุณธรรม มีความสุขมาก ไม่เห็นสิ่งใดมีคุณค่า ไม่สนใจใครทั้งสิ้น ไม่เห็นข้างนอกมีค่าเลย เพราะใจนี้มีค่าที่สุด ใจนี้เหนือโลกเหนือวัฏฏะ เหนือกิเลสค้นหาความทะยานอยาก อยู่ในใจของเรา เหวี่ยง